

გიგი თევზაძე

სინქრონული ზურაბ კიკნაძე

(ზურაბ კიკნაძისადმი მიძღვნილ საიუბილეო სხდომაზე გიგი თევზაძის მიერ წარმოდგენილი ხმოვანი და სლავიდური პრეზენტაციის ტრანსკრიპტი)

მოგესალმებით. დიდი მადლობა, რომ მობრძანდით. დღეს მე ამ სხდომაში ფიზიკურად ვერ ვიღებ მონაწილეობას, მაგრამ ვმონაწილეობ ელექტრონულად, და მინდა წარმოგიდგინოთ პრეზენტაცია სათაურით „სინქრონული ზურაბ კიკნაძე“.

ჩვენ ვართ დიაქრონულები, იმიტომ, რომ ვართ დროში განფენილები, გაშლილები და ვმოძრაობთ დროში. გვგონია, რომ ეს არის ჩვენი ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი დახასიათება. თუმცა ასე უკვე აღარ არის.

მსოფლიო ქსელის გაჩენასთან ერთად ჩვენ დაგვემატა კიდევ ერთი არსი, კიდევ ერთი „მე“, იმის გამო, რომ ჩვენ დავიწყეთ საკუთარი თავის გადატანა, ატვირთვა ინტერნეტში: ამიტომაც ჩვენ გავხდით სინქრონულები. ის, რასაც ჩვენ ვტვირთავთ ინტერნეტში, იმის მიუხედავად, რომ ამას ჩვენ ვაკეთებთ დიაქრონული სამყაროდან, იქ ის არსებობს სინქრონულად. იქ აწმყო, წარსული, და გარკვეული აზრით, მომავალიც, არსებობს დროის ერთ მომენტში, ერთად. ამით არის გამოწვეული ის, რომ ჩვენ დაგვემატა მეორე „მე“ და ამის გამო ჩვენ დღეს ვართ არა მარტო დიაქრონულები, არამედ სინქრონულებიც.

ამ ვითარების შედეგად ვიღებთ იმას, რომ ჩვენ ვხდებით ორი „მე“-ს მფლობელი – სინქრონულის და დიაქრონულის. ყოველ შემთხვევაში ისინი, ვისაც გვაქვს შეხება ინტერნეტთან. იცით, რომ ინტერნეტთან ურთიერთობა და ინტერნეტთან შეხება ყოველ წელს მთელს მსოფლიოში ძალიან იზრდება. ახლა ის, რაც საინტერესოა ჩვენთვის, არის ამ ორი „მე“-ს ურთიერთობა – სინქრონული და დიაქრონული „მე“-ების, რა ურთიერთობა აქვთ მათ ერთმანეთთან და როგორ გვცვლის ეს ჩვენ: ანუ, ჩვენი მეორე „მე“-ს გაჩენა.

ბარემ, იმ ახალი სამყაროს ორ კანონსაც გაგანდობთ, რომლის ნაწილიც ჩვენ ვხვდებით: ეს არის კანონები თვით-ატვირთვის და ატვირთვის შესახებ: ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ არა მარტო ჩვენ ვტვირთავთ იმას, რასაც ვაკეთებთ, არამედ ჩვენ გვტვირთავენ სხვებიც. ეს ორივე კანონი, რომლესაც ხედავ ეკრანზე, მიუთითებს, რომ თქვენ განწირული ხართ, გქონდეთ სინქრონული „მე“:

ანუ, ახალი პარადიგმა, რომელსაც, ძალიან დიდი ხანია, კულტურის ისტორიკოსები, ზუსტი მეცნიერების წარმომადგენლები, ფილოსოფოსები ელოდებოდნენ, არის, ვფიქრობ, იმის გაცნობიერებაში (იმიტომ, რომ კულტურული პარადიგმა ყოველთვის რალაციის გაცნობიერების შედეგად დგინდება), რომ სინქრონიზაცია გარდაუვალია და მიმდინარეობს, გვინდა ეს ჩვენ, თუ არა. პარადიგმის ერთ-ერთი დამახასიათებელი ხომ არის მისი, რალაცა ტიპის, გარდაუვლობა და აუცილებლობა.

ამიტომ, ტექნოლოგიურად შორს არ არის ის დრო, როცა ინფორმაციის ის მასა, რომელსაც ჩვენ ვტვირთავთ და ჩვენ შესახებ ტვირთავენ, სისტემატიზირდება, მოხდება მისი რობოტიზაცია და ჩვენ ყველას გვეყოლება არა მარტო ჩვენი მეტაფორული „მე“, არამედ ძალიან რეალური რობოტი, სინქრონული „მე“, რომელსაც შეგვეძლება გავესაუბროთ, ვკითხოთ რალაციები, და ეს დრო სულაც არ არის შორს.

ეს ჩვენი სინქრონული რობოტი „მე“ იქნება მთელი იმ ინფორმაციის და მონაცემების მომცველი, რომელიც ჩვენ შესახებ არსებობს ინტერნეტში. რალაცა აზრით ის შეიძლება, უმეტესად დიაქრონულ ადამიანზე უფრო მრავალმხრივი და მრავლისმომცველი იყოს, იმიტომ, რომ ის არის სინქრონული და მას ექნება მთელი ცოდნა და მოცემულობა იმისა, რაც ოდესმე ჩვენ გაგვიკეთებია და ექნება ამის პრეზენტაციის საშუალება ერთდროულად. ანუ, რალაცა აზრით, ის იქნება ჩვენზე უფრო მომცველი, ჩვენზე უფრო ბრძენი, ჩვენზე უფრო შემწყნარებელი გარკვეული აზრით.

ყოველ შემთხვევაში, იმ რობოტ, სინქრონულ „მე“-ს, ბევრად უფრო მეტი რამე ეცოდინება და ემახსოვრება, ვიდრე ჩვენ, დიაქრონულებს, იმიტომ, რომ ჩვენ, უბრალოდ, რალაციები გვავიწყდება. იმ რობოტისათვის, მაგალითად, 10 ან 20 წლის წინანდელი ქმედება და აზრი იქნება რეალური და იმდროული. ამიტომ, სავსებით შესაძლებელია, რომ მათი პასუხები რალაც კითხვებზე, იყოს უფრო ჭკვიანური, ვიდრე ჩვენი.

მაგრამ, ყველა ადამიანის შემთხვევაში ასე არ იქნება, და ის ხალხი, ვინც ძალიან ბევრ მონაცემს დააგროვებს ინტერნეტში და, ამავე დროს, არ შეწყვეტს განვითარებას, ახალ-ახალი მონაცემების, მეგა

და ტერა-ბაიტების ატვირთვას, იქნებიან უფრო მეტნი, ვიდრე მათი სინქრონული ორეულები.

მე ვფიქრობ, რომ ზურაბ კიკნაძე სწორედ ასეთი ადამიანია. ანუ, ის არის ადამიანი, რომლის დიაქრონულობაც მუშაობს მისი სინქრონულობის სასარგებლოდ და დარწმუნებული ვარ, იმუშავებს კიდევ დიდხანს.

ამიტომაც, მე ვფიქრობ, რომ ისეთი დიაქრონული ტერმინები და ცნებები, როგორცაა „ღვაწლი“, „ღვაწლმოსილება“, არის შეუსაბამო ზურაბ კიკნაძის მიმართ, იმიტომ, რომ ის საკუთარ სინქრონულ პროფილს დღესაც ამდიდრებს. ის არის ჩვენი მასწავლებელი, და სწორედ ის, რომ ხშირად არ ვეთანხმებით მას, კიდევ ერთხელ მიუთითებს ამაზე. მის ლექციებს და წიგნებს, რომელთა რაოდენობა ყოველ წელს მატულობს, ასობით მაყურებელი, მკითხველი და მსმენელი ჰყავს. ამიტომ, ზურაბ კიკნაძე არის ის ადამიანი, რომელსაც ჩვენ ვერანაირად ვერ დავახიასიათებთ დიაქრონული ტერმინების საშუალებით.

ბატონ ზურაბს არ აქვს შემოქმედებითი პერიოდები: ის არის ერთსა და იმავე დროს (და არა დროში) „გილგამეშის“ მთარგმნელი, „ოდისეას“ მთარგმნელი, ქართული მითების და ეთნოგრაფიული მასალის მკვლევარი, „ვეფხისტყაოსანის“ მკვლევარი, ბიბლიის მკვლევარი და მთარგმნელი. ეს ყველაფერი არის მასში ერთად. არ უნდა აღვიქვათ ისე, თითქოს ზურაბ კიკნაძე იყო „გილგამეშის“ მთარგმნელი და, დავუშვათ, მისი ბოლო წიგნი არის ეთნოგრაფიაზე. ვინც იცნობს მის ნაშრომებს, ის დამეთანხმება, რომ ზურაბ კიკნაძის შემოქმედებაში ეს ყველაფერი ერთად არის მოცემული. არანაირი დიაქრონულობა.

აქედან გამომდინარეობს ერთი დასკვნა: თუ ადამიანი ასე ავითარებს საკუთარ სინქრონულობას, მის დიაქრონულობას არ აქვს მნიშვნელობა.

ბ-ნო ზურაბ,

მე თქვენგან ველოდები თქვენი სინქრონული „მე“-ს განვითარებას და გისურვებთ, რომ თქვენი დიაქრონულობა გაგახსენდეთ მხოლოდ წელიწადში ერთხელ, მაშინ, როდესაც დაბადების დღეს მოგილოცავთ. დიდი მადლობა.